

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzemekben.

Két szenzáció.

Egyik fürge és élelmes lapársunk egyik legközelebbi számában két kővér, szenzációs hírt röptetett világgá. Az egyik a vonatigazolás rémes jeleneteit, a másik egy szimpatikus, sokak kedves ismerősének megtámadását s szomorú sorsát regisztrálta. Mi amellet, hogy mint *hírli*, az újságírás egyik sikerült fogását, lapársunk pontos és gyors hírszolgálatát méltattuk és elismertük, erősen kikeltünk a mi tudósítónk lanyhasága és mulasztásai miatt. Hogyne! ebben a dühöngő uborkaszegzonban az íróasztalhoz szegezve kénytelenek vagyunk nézni, hogy, míg más újságok halomra kapják vidékről a hírt, a tudósítást, a mi tudósítónk rá se hederitene a kath. újságírás legelső követelményének, a hírszolgáltatás fontos-ságának belátására.

Türelmessel vártuk a következményeket. És nagy meglepetésünkre a tények ezuttal igazolták tudósítónkat. Utána jártunk a két kővér szenzációjának, — melyeket szégyen szemre mégis csak lapársunktól kellett áttoloznunk, — s kitént, hogy mindkét szenzáció szarvas „tévedés”-en alapszik. Egy betű sem igaz belőlük. Az elgzólasás nem úgy történt, a közkedvelt nagy-perkátai uradalmi tisztnek sincs semmi baja, utólag valami boltos gyerekre kell átruházni a reá szabott szenzációt. Ami kedvelt lapársunk tévedése sikerülten felülteget bennünket. Dühbegurulásunk ezuttal tehát nem volt egészen indokolt s mi szívesen visszaszívjuk azokat a kifakadáso-

kat, amelyeket a két, idegen helyen megjelent szenzáció láttára a mi derék tudósítónk fejére szórtunk. Mindez azonban nem akadályoz meg bennünket abban, hogy most, miután ingerült-ségünk s kifakadásaink immár a higgadt megfontolás medrébe tértek, néhány önként kínálkozó gondolatot váltsunk ki az előttünk fekvő jelenségből.

Kérem, mi már régóta porvajlunk, biztatgatjuk a mi falusi embereinket, akiknek hivatás-szerűen is kell foglalkozniok a kath. sajtópártolás kéznélfekvő kötelességeivel, a hírszolgálatással, ami sajtónk terjesztésével, a kath. restauráció helyenként felvetődő terveinek, munkájának közvetítésével, de minden biztatgatásunk megtörik azok közönbösségén, vagy ami nem sokkal jobb, a sajtó e helyi feladatainak meg nem értésén. Mikor aztán rajta kapjuk őket a megkívánható hírszolgáltatás elmulasztásain, ezer féle kifogással, mentéssel állanak elő s úgy körül-cirkalmaznak az ő tengernyi elfoglaltságukat, szerénységüket, mely *saját* munkájuk kidicsérését meg nem engedi, száz és százféle kifogásaikat, hogy igazán nem lenne nehéz feladat — hinni nekik. Mi azonban a jelzett esetekből megérhető szempontok szerint még most sem vagyunk *resztek* egyre és egyre kérni őket, hogy ne feledkezzenek meg a kath. újságírás e legelembb követelményének pontos szem előtt tartásáról. Ennél kevesebbet és egyszerűbbet igazán nem kívánhatunk tőlük. Mert higgyék meg kedves főtisztelendő, főtanító urak a pompás és kiváló

sajtópártolási *frázisoknál* többet ér egy szemernyi munka, amely az ügyet nemcsak vitatja, szóljaszapulja, szóval tartja, hanem — elő is segíti. Majd ha ezt meg mértóztatnak érteni, csak akkor várjuk sajtónk fellendítését.

A népszövetség.

Bevezető.

A katolikus népszövetség, amely magyar földön arányaiban a legnagyobb, horderejében a legfontosabb, a jövőre való kihatásaiban a legmesszebbre menő reményekre jogot adó népmozgalom, elérte fejlődésének azt a stadiumát, hogy mindenkinék, akár mint ellenségnek s akár mint jóbarátnak, aki felülemelkedik a mindennapi élet apró eseményein s beáll a kor nagy eszméaramlataiba, foglalkoznia kell véle. Városunk és vármegyénk hagyományos katolicitású népe, amely a fronton állva vette ki részét a megújuló magyar katolicizmus társadalmi, kulturális s talán politikai feladataiból is, szintén lelkesen, a meggyőződése és az eleven hitéle követelményeként sietett a katolikus népszövetség zászlaja alá. Városunkban 1300, megyénkben körülbelül 8000 ember áll készen a katolikus népszövetség társadalmi, népjóléti, kulturális, gazdasági, közigazgatási feladatainak keresztülvitelére. Egyenlőre még a toborzás

Gibraltár.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —
Carpathia. junius 26.

Az Atlanti Océán közepén! Aki a Földközi tengeréről képet alkot magának, rendszeren úgy gondolja el a dolgot, hogy egy esetleges veszedelem alkalmával feiköti a mentőövet s kiuszik szép lassan akár az afrikai, akár az európai partokra. Hiszen akár Franciaország, akár Itália vagy Spanyolország partjai biztatva kínálnák számára a menekülés útját. A valóság azonban meglehetősen különbözik a képzelte álmoktól. 50—60 angol tengeri mértföld (egy angol tengeri mértföld 1854 méter) elég a hajónak, hogy minden partot elveszítsünk szemünk elől. A Carpathia átlag 320 tengeri mértföldet fut meg naponként, amiből egy órára körülbelül 25 kilométer jut, vagyis körülbelül a sebességgel halad, mint a mi személyvonatának.

Nápoly után pár óra alatt elveszett szemünk elől a szárazföld, aztán Sardinia kopár szikláit láttuk, utána majdnem két napig csak a báránnyelűekkel tarkázott kék ég biztatott bennünket reménnyel.

Aki Gibraltár felé közeledik, két hatalmas

sziklaóriást lát maga előtt. Már a régi görögök „a két *Herkules*” megfeszítő címével látták el ezt a két hegyfokot, amelyek fenyegető örként állottak útjába annak, aki az Atlanti Océán végtelenek látszó birodalma felé merészkedik.

A Gibraltári szoros nem szélesebb, mint Siófok és Tihany közt a Balaton. Ritka érdekessége az is, hogy az Atlanti Océán vize valamivel magasabb, mint a földközi tengeré s így annak a hullámai örökös áramlással nyomulnak befelé a Földközi tenger medencéjébe.

Mikor fölébredtem a nap már magasan állott az égen. Első tekintetem a Gibraltári hegy aljában elterülő városka tarka házaira esett. Mögöttök komoran, mogorván bámult le a ködben uszó gibraltári erődítmény 1200 méteres csúcsa. Ha a Gellérthegyet ötször-hatszor akkorának képzelnök, talán fogalmat alkothatnánk magunknak erről a fontos sziklatömegről, amely az angol tengeri hatalmasságnak egyik legkiválóbb erőssége.

Nem tudom, a spanyolok élehetlenségét, vagy az angolok kapzsiságát jellemzi-e jobban, de valóban érdekes jelenség, hogy ezt a fontos földdarabot, amely értékesebb mint fele Spanyolország, az angol magának szerezte meg. A spanyoloknak meg viszont nincs nagyobb nemzeti

szégyenük, hogy az országuknak, a saját házuknak a kapujánál egy vadidegen, ellenséges nemzet ágyui tejesítik a házörző kutya szerepét s azt éreztik be a Földközi tenger udvarába, aki neki tetszik. Nincs az a földi hatalmasság, amely a mostani viszonyok közt Gibraltáron keresztül tudna hatolni az angolok akarata ellenére. A kikötő előtt állandóan 40—45 angol hadihajó örködik. Komor, fekete alkotmányok, amelynek a napfényben csillogó ágyui fenyegetve figyelmeztetnek, hogy senki fia bujósát nem játszhatik.

Ez azonban az erődítménynek csak az egyik része. A másik fenn a hegyen, jobban mondva: benn a hegyben van. Aki messziről nézi a Gibraltár hegyfokot, egy fekvő bundás kutyához is hasonlíthatná, amelynek a bukusi nagy feje kifelé néz az Océánra. No, ebben a fejen éles fogak viczorognak a ház tája felé közeledőkre. Ót évvel ezelőtt, mikor Faludi Miksa barátunkkal, a kedves emlékü utimarsallal Gibraltárt is megszemlélők, bőséges tapasztalatokat szereztem az érdekes hegyfokról. Különös gráciaképen megengedték, hogy az erődítmény egy részét megnézhessük. Előbb elszedtek tőlünk mindenféle fotografáló masinát, aztán kinyitottak egy nagy vaskaput, amelyen keresztül egy csodálatos alagutba indultunk. Mert az angolok nem

Sövegjártó János

vászon kereskedése menyasszonyi kelengyék

olcsó, szabott árak mellett.
Székesfehérvár, Barátok épülete. Egy tanuló felvétetik.

Ma lapunk 6 oldal.

00000435

munkálatai folynak, az őszön azonban megkezdődik a népszövetség belső erősségének kiépítése, rákésztése, begyakorlása a felvetődő helyi, aztán országos feladatok keresztülvitelére.

A nép elsősorban a népszövetségi szervezetben birt gazdagsági előnyök révén nagy várakozással csung a népszövetségen, amelynek szervezete, céljai, előnyei általában egész programja a népjólét sikeres munkálására van berendezve. A népszövetség ezáltal mintegy kiegyenlíti azt az egyenlőtlen és aránytalan helyzetet, amely szociális tekintetben van ezidőszerint a nép és mondjuk — az uralkodó osztályok között. A nép akár a politikában, akár a társadalomban, akár a közigazgatásban, s általában a közéletnek, valamennyi forumán nem érvényesül annyira, amennyire az ő állami és egyéb teherviselése után igazolt volna. Ennek magyarázata nemcsak kulturális hátramaradottságában, az ő gyengeségében rejlik, hanem abban, hogy az uralkodó osztályok épen az ő gyengeségeit kihasználva saját céljakra használják fel, amely célokkal sok esetben nem egyeztetetők a nép érdekei. Ezen a téren tehát, a tisztább társadalmi igazságosság szempontjaitól vezéreltetve derekas feladatokat teljesít a népszövetség.

E megbecsülendő szociális *vivmányon* kívül nagy nemzeti és kulturális érdekek fűződnek a népszövetség működéséhez. Most, mikor a jogok kiterjesztése folyik s e történelmi hivatásu alakulás hivatva van arra, hogy a hazát *belső erősség, államalkotó* munka szerint növelje, fejlessze, a nemzet érdekében meg kell becsülni mindazokat a tényezőket, amelyek ezt a *nemzetfejlést* elősegítik. A nemzetfejlesztésnek, amely első követelményként kifejtendő teendőnek a nép kulturáját, a nép politikai érettségét kívánja, elsősorú szolgálatait tesz a kath

népszövetség kulturális értékű és társadalmi érdekű tevékenysége, amelyek összehatása természetesen politikai szempontokat is szolgál.

A kath. népszövetségben helyet és istápot talál az összes katolikus érdek, amely érdekek nemcsak hogy összeegyeztethetők a legtisztább szempontok szerint értelmezendő *nemzeti* érdekekkel, hanem azok erősségére, biztonságára szolgálnak. A kath. népszövetség amellett, hogy katolikus érdekek óvására és elősegítésére alakult, *általános erkölcsi* szempontokon áll, amelyek igazolásában, helyénvalóságában meg kell egyeznie minden igaz magyar embernek, aki a közérkölcst, köztisztességet megbecsülendők tartja a nemzet érdekében. Ezeket a magas szempontokon állva aztán elesik a *felekezeti* kérdés vádja, amelyet ujabban különböző ürrügy és ellenszenv leple alatt, olyannyira szeretnek a kath. mozgalmak szemébe vágni. A katolikus népszövetség tiszta telfogása, feladatai mellett érintetlenül megférnek a különböző vallási érdekek, sőt a kath. népszövetség kizárólagosan arra alakult, hogy a különböző vallások érdekei között *létrehozza a helyes egyensúlyt* s ha — esetleg — a kath. érdekek veszélyeztetve vannak, azok sértettségére óvat emeljen.

A kath. népszövetségről általánosságban érintett érdekeim kívül következő cikkeinkben bővebb ismertetést közlünk. Ki fogjuk fejteni a kath. népszövetség mibenlétét, a közélet felvetődő kérdéseirehöz alakított programját, a helyes utra fogjuk terelni azokat a ferde, részint téves, részint elferdített nézeteket, amelyek ezidőszerint közlekedtek. Elsősorban az intelligencia figyelmét kérjük a népszövetségi mozgalomra. Az ő tartózkodása inkább közönyön, mint a népszövetség eszméivel szemben támasztott ellenszenv alapszik.

künn, apró citadellákban helyezték el ágyúikat, hanem benn a hegy gyomrában pincészerű utakat vágtak. Ezek az utak lassu emelkedéssel kanyarognak fölfelé a hegy csúcsáig. Minden 20—20 lépésnél egy-egy ablakot vágtak, amelynek a nagysága azonban csak akkora, hogy három gyorsított ágyú csőve kikandikálhat rajtuk. Ilyen fogaik vannak az angol házőrző kutyáknak. Mindegyik ágyú mellett szép háromszögű halomban félelmetes ágyugolyóbisok vannak összerakva, hogy szükség esetén akár záporosó módjára árasztassák el golyóikkal a betörékvő ellenséget. Hogy hány ilyen lőrés lehet e gibraltári hegyfok alagútján, nem tudom, mert bennünket nem engedtek tovább egy kilométernyi távolságnál. Igaz, hogy a jóból ennyi is elég volt, mert magunk is megelégteltük a sötét pincészerű helyiség köves, sziklás talaját, amelyet — nagyon természetesen — nem báli cipők számára készítették.

Ha tehát volna olyan hatalmasság, mely a Gibraltárt elfoglalni akarná, akár tengerről, akár szárazföldről akarná megközelíteni, háromszoros erőt kellene lektüzdenie. Először azt a hajóhadat, amely állandóan a tengerszorosot őrzi. Aztán a város erődítményeiben próbálhatná ki a koponyájá keménységét. A kapu, amelyen minden idegennek keresztül kell mennie, oly vastag és széles, hogy ugyan csak kipróbálná az ágyugolyók és dinamitombok erejét. De a legnagyobb hatalmat, az előbb említett ágyútűzt mégis a hegy lőréseiből éreznék. A hegy 1200 méteres magasságával oly meredek, hogy alulról meg nem közelíthető, aki pedig távolról akarná szétrombolni, annak előbb az egész hegyet szét kellene pusztítania minden benne levő ágyúval, míg a sziklafokát, az erődítmény szívét, fejét, lelkét hatalmába kerítené.

Eddig még nem akadt olyan hatalom. Spanyolország hidalgói a századok folyamán nem egyszer tettek kísérletet, hogy akár csellel, akár erőszakkal visszafoglalják a gibraltári angol erősséget, amelyet egyszersmind nemzetük szégyenfoltjának tekintenek, de mindannyiszor véres fejjel vonultak vissza sziklás országuk kietlen vidékére.

Maga Gibraltár a 6—7 ezer lakosával elég kedélyes városka volna. Csinos vendéglőiben ott találja az ember az öt világrész mindenféle nációját, főleg azonban a barna képlű, fekete hajú, tüzes szemű spanyolokat, a hosszú kaftánba bujt piros és sárga papucsban parádézó arabusokat, akik Gibraltáron át tűzik a kereskedelmet. Maga a város főként a hajósnepra szolgáltatásra áll készen, akik messze utról megérkezve, a hónapokon keresztül keservesen összegyűjtögetett font sterlingeken itt sietnek túladni, állandó mámorba fojtva azt a pár szabad napot, amely a szárazföldön pihenésre jutott nekik. Erről persze nincs mit, illetőleg jobb nem beszélni.

De érdekes Gibraltár egyéb szempontból is. Spanyolország felé teljesen elszakad a félsziget hegyláncolataitól. Közte és az anyaország közt mocsaras vidék terül el. Az angolok megelégedtek azzal a néhány □ kilométernyi területtel, amely így jutott nekik. Többre ezután sem fognak óhajozni.

Ezen a területen aztán a délvívidék flóráját és állatvilágát teljes szabadságában engedik fejlődni. Gibraltár egész Európában az a egyedül hely, ahol a majmok a számukra fenntartott vad erdőcskében vadon tanyáznak s az angolok büszkén emlegetik a vad majmok íránt tanusított kiváló gráciájukat.

Hajónk csak pár órát időzött a kikötő előtt.

Cikkeinket az ő szempontjaira, az ő helyének, feladatainak s érdekeinek bemutatására fogjuk alapítani. A népszövetség kifejtendő elv álláspontjához, helyi programjának s feladatainak kialakításához majd szíves hozzászólásokat kérünk. Értjük meg egymást s ezen az egyetértésen, eszmei és érzelmi kapcsolatokon építsük ki a fejérmegyei népszövetséget úgy, ahogy annak működése a közboldogulásban, kulturális és közgazdasági életünk fellendülésében gyümölcsözővé váljék.

UJDONSÁGOK.

A paprika-hősök.

A paprikás hősök, Taby Kálmán és Luby Sándor, m. kir. honvéddandaryok, akik katonai becsüségüket, carriérjuket a nevez tes kávéházi paprika botrányral, úgy hisszük hosszú időre megalapították az otthon kávéházi botrányról újabb magukra vonták nemcsak a város békes polgárainak felháborodását, de a katonai törvényszék szigorú eljárását is. A paprikás hősök okatlan, szelevedi eljárásukkal provokálták a szerkesztőseket is, amelyek botrányait a város polgárságának szempontjai szerint súlyosan elítélték.

A terrorisztikus eljárás természetesen nem az ömagukról megfelelő katonatisztek mosta tisztára az itélő társadalom előtt, hanem a szerkesztők álláspontját igazolta be újra. Denikve a lovagias ügyet el kellett fogadnunk s azt megbízottaink rövidesen le is tárgyalták. A mi lovagias ügyünk az első tárgyalással véget ért, ugyszintén az Uj Lapé is, a többi lap képviselői a hadnagyok kérésére az ügy további tárgyalását aug. 5-ére halasztották, amikor a folyamathatott bünygi eljárás tisztázódik s alapja lehet a lovagiasügy új fordulatának. A lapszerkesztő megbízottainak álláspontja az volt, hogy csak bi-

Az angol szabályok szerint csak reggeli hat óra után és este 6 óra előtt érkezhetik be a szorobha. Ha éjjel merészkedne az angol területre vitorlázni, irtalom nélkül leölvöldöznek.

Ez a rövid idő épen elégséges volt arra, hogy egy hajó bessiessen a városba jelentést tenni, a hajón összegyűlemltet postát átadni, egy másik hajócska néhány utast hozott még közénk, illetoleg egy sereg kereskedőt, akik ezalatt a rövid idő alatt elég jó üzletet csináltak az elmaradhatatlan képeslapokkal, gyümölcsökkel, valamint a jó angol szivarokkal és cigarettákkal, amelyeket itt meglehetősen olcsón lehet bevásárolni. En azonban világlájtamban kitapasztaltam már, hogy olyan jó szivarokat, mint a magyar szivarok, sehol a világon nem kaphatunk, a többi vagy tulságosan erős, vagy tulságosan gyenge, vagy tulságosan drága, s legfeljebb a szép formájával akarják pótolni azt, ami az izből hiányzik.

Tíz órakor bűgött a hajó, megindult a gép s mi nekivágtunk a nagy Oceánnak. Bucsur ittettünk ő hazánkknak az öreg, kopott Európának, lelkünk tele álomképekkel egy új világról, tele reménységgel vágott neki a nagy Oceánnak, amelyen 10 napig hasítjuk a vízet s nem látunk vizen és égen kívül egyebet semmit.

Hogy ott, túl az Oceánon mi mindent fogok látni, azt majd az őz folyamán megjelenő könyvemben fogom elmondani, a melyet, ha ugyan addig nem találkoznánk még a „Fejérmegyei Napló” tárcaorvatában, — előre is szívesen ajánlok a mélyen tisztelt olvasók figyelmébe.

Bilkei Ferenc

zonyos feltételek mellett hajlandók elégtételt adni, nevezetesen, ha a provokáló hadnagy bebizonítja, hogy:

nem való, hogy egy védtelen polgár szemébe paprikát szórt s aztán megvagdalt; azokért az inputusokért, amelyek ezen tettet a lapok és a jelenlevő magánszemélyek részéről érték, elégtételt kért;

hogy a honvédelmi miniszter azon kijelentése, hogy „olyan tiszt, aki paprikával támad békés polgároknak, nem méltó a tiszt kardbojtra” nem történt meg, vagy ha igen, úgy azért elégtételt vett.

Ha mindezt bebizonítja, akkor a megbízottak hajlandók vegyes becsületbíróság delegálásába belemenni. Döntse el az, van-e helye a lovagias elégtételadásnak akkor, mikor a hírlapírók jogos kritikát alkalmaztak.

A hadnagykombizottai megkapták a kívánt halasztást, a katonai bíróságnál folyamatba tett büntügy azonban még nem ért véget. A terminus elteltével tehát nem maradt más hátra, minthogy a hadnagykombizottai a szerkesztők megbízottainak tudomására hozzák a bűnügy befejezettségét és a hadtestparancsnokságnak a hadnagykombizottai ügyére vonatkozó tilalmait.

A dolog állásáról jegyzőkönyvet sem vettek fel, csak a lovagias ügy teljes befejezéséig a megbízottak eljárásukról levélbelileg leszámoltak megbízóik előtt. A levelek érdemi része a következő:

Az idecsatolt és az 1909. évi július hó 29-én felvett jegyzőkönyvben foglaltakhoz hiven Táby Kálmán hadnagy ur megbízottaival a mai napon találkoztunk, kik a következő kijelentést tették:

„Értesítjük, hogy az V. honvédkerületi parancsnokság, rendeletével Luby és Táby hadnagy urak ügye vizsgálatának befejeztéig a lovagias eljárás folytatását felfüggesztette.” Erre mi a következő kijelentést tettük:

„Annak hangsúlyozásával, hogy a katonai hatóság rendelete és a folyamatban levő katonai vizsgálat felünket, mint a katonai kötelekbe nem tartozó egyént egyáltalán nem érinti és fentartva az 1909. évi július hó 29-én felvett jegyzőkönyvben körülírt álláspontot, felünk nevében kijelentjük, hogy ha Táby Kálmán hadnagy ur a most említett jegyzőkönyvben megállapított feltételeknek eleget tesz, felünk bármikor rendelkezésére áll.”

A lovagias ügyünk tehát ezek szerint elintéztnek tekinthető. A katonai bíróság erélyes vizsgálata folyik, még pedig több rendbeli vétésben. Egyrészt a paprika esetben, másrészt az újabb kávéházi botrány miatt. A bűnügy elintézését komplikálja egy harmadik vétés is t. i. a hadnagykombizottai kávéházban való megjelenésükkel szobafogságukat szegték meg. Lapunk zártakor értesülünk, hogy a fogságban levő hadnagykombizottai miniszteri rendeletre szabadon bocsátották.

— **Esküvő.** *Széchenyi* Erzsébet grófnőt, néhai *Széchenyi* Imre gróf és özvegy *Széchenyi* Imréné *Andrássy* Mária grófnő második leányát folyó hó 5-én vezette oltárhoz Bécsben *Erbach-Schönberg* Viktor német herceg, a spanyol királynének unokabátyja.

— **Személyi hír.** *Baksay* Sándor, a dunántuli kerület ref. püspöke, *Koncz* József ref. esperes látogatására Seregélyesre érkezett.

— **Processió a szőlőhegyre.** Holnap reggel a fél hat órai mise után *Krasztina* Lajos belv. káplán vezetése mellett processió indul a székesegyházból a szőlőhegyi szent Donát kápolnához. A kápolnában mise és prédikáció tartatik.

— **A főkapitány ügye.** Reé István főkapitány ügyében megtörténtek a kihallgatások, amelyek az ellene emelt vádak teljes igaztalanságát bizonyítják. Pénzbeli lekötözésről szó sincs, az, hogy a főkapitány az adás-vevési szerződés kies-

zülésében formásokok félretételével a szerződők felekkel szemben nagy jóakarattal járt el, nem képezhet fegyelmi anyagát különben ez ügyben a kedden összeülő fegyelmi választmány határoz tovább, ahova az eljárást eddig vezető polgármester az összes iratokat áttette.

— **Munkásjubileum.** *Vida* Károly munkavezető, ki 54 év óta szolgálja a Havranek Antal kőfaragó céget, nyugalmába vonul. Ebből az alkalomból az ipartestület impozáns ünnepséget fog rendezni üszteletére. A derék, szorgalmas munkavezető kitüntetésé céljából az ipartestület feltejesztést tett a miniszteriumhoz.

— **A jogügyi bizottság** ma d. e. ülést tartott *Saára* Gyula dr. polgármester elnökelete alatt. Tárgyaltak a Nagy-Sándor-féle hagyaték-ügyet, amelyben arra a megállapodásra jutottak, hogy a hagyatékot perrel megtámadó rokonoknak a város ellen támasztott 15 ezer koronányi igényét méltányosnak tartják s annak kiutalványozását javaslatba hozzák a közgyűlés elé. A szeszgyár-telep utcarendezésének kérdésében az utatjárók rendezését a DV-ra utalták, másrészt az utcarendezés és a világítás kérdésének megoldása, minthogy az a lakók magán érdeke, a lakosok hozzájárulása nélkül meg nem oldható. Hogy e tekintetben a tárgyalások megkezdődésének a rendőrség összeállítja a telep sokszor változó tulajdonosainak névlistáját.

— **Választás a munkásbiztosítónál.** A munkásbiztosító pénztárnál tegnap töltötték be az Ágoston Mihály elítavozásával megüresedett ellenőri állást. Németh Lajost, a kölcsönegylet volt gyakornokát választották meg 13 szótöbbséggel.

— **Rendkívüli közgyűlés a városnál.** A város törvényhatósági az időközben felmerült sürgős ügyek elintézésére és rendkívüli közgyűlést tart folyó hó 12-én csütörtökön d. u. 3 órakor. A közgyűlés főbb tárgyai: Az ipariskola fűtése s berendezése. Az Erzsébet-üregi szabadság szobor leleplezése s annak költségei. A vidéki állatorvosok kérelme napi díjoknál 10 koronáról 30 koronára felemelése iránt. A kerékpárosok panasza, amely szerint a sorompoknál túlközvetvényt szednek.

— **Borzalmas szerencsétlenség.** Vért-fagyialó szerencsétlenség híret vesszük a Százhalombattához tartozó Lics-pusztáról. A cséplőgép elkapta Sándor Sándor 22 éves munkásnak jobbkarját, azt teljesen összetörte, sőt a szerencsétlen munkás teste is a kerek közé került, amelyek borzalmasan öszerezonsolták. Hiába igyekeztek a teljes erővel hajtott gépet megakadályozni borzalmas munkájában, Sándor Sándor egy jaj szó nélkül pár pillanat alatt meghalt. Az eset nagy remületet idézett elő a cséplésben fáradó munkások közt. A pusztai tulajdonosa saját költségén temette el a borzalmas véget ért szerencsétlen fiatalembert, akinek koporsóját kikészített utolsó útjára résztvevő munkástársai is.

— **Vihar, villámcsapás, tűz.** A keddi vihar időjárás pusztításairól meg most is érkeznek be jelentések a megyéből. A Seregélyes határában fekvő Hippolit pusztán a fellegekkel letévedt villám felgyújtotta Zichy István gróf tulajdonában leve löstölöt, amely teljesen leégett. Az állatokat alig tudták kimenteni, az istálló teljes pusztulásának megakadályozásáról szó sem lehetett. A kár, amely 20—30 ezer koronára rug biztosítás útján megtérül. Mintegy 30—40 szekér takarmány égett benn a padlason.

Seregélyes határában Szántó János arató kazlába is beleűtött a menykő, azt teljesen felégette.

Folyó hó 4-én este a báró Springer-féle adonysszabolcsi pusztán ütött le a villám s égett fel egy gabona asztagot, amely egészen elhamvadt. A kár 10000 korona.

Szerdán este Iszkaasztentgyörgyön volt nagy vihar, záporos és vízarádás, amely több lakó házba is behatolt. Sok pincébe is befolyt a vízáradat. Borbás József földjén a villám egy bna-keresztet gyújtott fel, azonban a szakadó zápor eloltotta a tüzet.

— **Iparosok vizsgálja.** A miniszter tervbe vette a szabóipar tökéletesítésére szolgáló tanfolyamok rendezését. Városunkba az ipartechnológiai muzeum egyik kiküldöttje, Linka Béla jött le s mintegy 34 szabóiparos hallgató előtt kétfeltes tanfolyamot tartott. A hallgatók vizsgálja holnap tartatik meg.

— **Helyreigazítás.** F. hó 5-iki számunkban megjelent „Brutális támadás” című közleményünk kiigazítása szorul, amennyiben nem Zsitnyánszky Béla — Gróf György-féle urodalmi tisztet — inzultálták a nagyperkátai aratók, hanem Kupfler Benő kisperkátai bírós Barát Endre nevű s. tisztjét. A gonoszlelkű támadókat kinyomozták a Krein testvérek személyében.

— **Irodaáthelyezés.** Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint építési irodámat Szömörce-u. 10 sz. (saját házamban) helyeztem át. Tisztelettel *Kiss Károly* közműmester.

— **Halálos szerencsétlenség.** Rácalmásról írja tudósítónk. Felhossy István halász 10 éves Margit nevű leányát játszó közben egy farakásra mászott, melyről oly szerencsétlenül esett le, hogy egy rászó hasából súlyos belső sérülést okozott, a melynek következtében, két nappal az eset után f. hó 4-én Budapesten, hova időközben felszállították, meghalt.

Utazási könyvek, Bäckerek, stb. nagy válasatékban kaphatók Klökner Péter udvari könyvkereskedésében Saekeshérvárott.

— **A fürdés halottja.** Tárnoki tudósítónk írja: Klósz István, a lévai tanítóképző-intézet növendéke, aki özvegy anyjánál Tárnokon töltötte a szünidőt, tegnapelőtt elment fürdőni a dobogó-gazi Duna-ágra több pajtásával. Egyideig az ágra fürdtek, azután versenyben kiuztak a nagy Dunába. Klósz, aki kevésbé gyakorolt úszó volt, barátai intették, hogy ne menjen velük, de hiába. A flu velük tartott s egyszerre elmerült. Eddig még nem találták meg.

Egy tanonc felvétetik Schmölcz László szobafestő és mészolónál vásártér 17. sz.

— **Rövid hírek.**
Állatbetegség. A Gárdonyhoz tartozó Dinyenyés pusztán a sertésvész fellépett. A szükséges hatósági intézkedések megtétték.

Buzatolvaj. A Kisperkátához tartozó Barát-lakás pusztán a kicséplert búzából nagyobb mennyiség eltűnt. A lopást Valler György, Siba Pál és Kratancsik György követték el, kik a lopott búzát a közeli kukoricában rejtették el, ahonnan lassanként akarták elhordani. A lopottbúza értéke mintegy 150 korona. Lakolni fognak.

Táncmulatság. A sárbogárdi iparoskör aug. hó 8-án táncmulatságot rendez.

Szökevény rab. Említettük, hogy Tóth Béla volt kereskedőség, aki rabként ült a sárbogárdi börtönben furfangosan megszökött. Az ipse Sárszentlőrinczen akadt meg, ahol beállt bojtárnak Orbán József kanászhoz. Itt érte érdemelt sorsa, elfogták.

Tűz. Sárszentmiklóson kiskoru Porstner Terézia és Erzsébet háza leégett, a szomszédság oltotta el a tüzet.

Puff. Németh János 25 éves csákvári napszamos, feleségével zsörtölődő békétlen életet éldegélt. Ez a nevezett viselhető tényállás érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát, amelynek kivételére f. hó 4-én főbe puffantotta magát. Életveszélyes sebesülésével a Szent. György-kórházba ápolják.

Öngyilkos alakok. Varga Teréz helybeli cseléd, élete keserűségének kioltására luktölgölatot ivott. A Szent György-kórházba szállították, ahol remélhetőleg sikerül megmenteni az életnek.

Katona Mihály dunapentelei lakos, bizonyos családi bajok miatt elhatározta öngyilkosságát. Egy féltér gyufaoladatot ivott. A kísérlet azonban csütörtököt mondott, beszállították a Szt. György-kórházba, ahol az orvosok életének megmentésére kísérleteznek.

Hova lett az óra? Markó De Markó helybeli betonmunkást móri kirándulásában egy kis baleset érte, Káizer Ferenc ellopta tőle zsebóráját.

Pusztakeresztelés. A Szászalombatóhoz tartozó Lits pusztát, miután a Litsék eladták, Pannónia névre keresztelték belügyminiszeri engedéllyel.

A pipa rovására. Kishörceg pusztán Szávozdi Emil bérletén léteget 182 kereszt rozs és 60 kereszt búza. A kár: 2400 korona, annál súlyosabb, mert az aratókat érte. A tűzvizsgálat kiderítette, hogy a veszedelmi oka az öreg Herceg István 78 éves kanász volt, aki pipára gyújtván eldöbte a gyufát.

Jégszekrények, gyermekágyak, kocsik és vasbutorok valamint takaréktűzhelyek nagy választékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégnél Jókai-utca 16.

Gazdasági levél.

1909. augusztus.

Mezőgazdasági kísérletgyűjteményünk pár szót szólani: Elsősorban agrikulturnál állam vagyunk, mégis feltűnően kevesen ismerik ezt a nagyfontosságú mezőgazdasági faktort. Aki megfordul gazdák közt, számtalanszor hallhatja, hogy feleslegesnek, pénzkioldásnak tekintik a kísérleti állomások felállítását.

A parasztságunk mezőgazdasági tekintetben való „felvilágosítását” sürgetik. De kérdem, ki szolgáljon felvilágosítással, mikor a mezőgazdák legnagyobb része ép oly tudatlan, mint parasztaik és nem is hederíve az újabb tudományos agrikulturnál vizsgálatok és eredményekre, apától tanult módon gazdálkodik. Hiszen igen sok gazda akad, ki tudományos gazdasági lapot nem is olvas, nem érdeklődik semmiféle újítás, sőt eleve elítéli minden tudományos gazdasági mozgalmat. A gazdasági kísérleti állomások programjának egyik pontja éppen a földművesosztály felvilágosítása. Népszerű előadások kapcsán igyekeznek meggyőzni a népet a tudományos vizsgálatoknak a gazdaságra háramló hasznáról. Csakhogy itt megint az a baj, ami a földbirtokosoknál: a nemfelfoghatóság, a multhoz való oktalan ragaszkodás. Sajnos ez utóbbi csakis ilyen tere szorítkozik: oda kellene hatnunk, hogy népünk inkább az ősi, Szt. István király által hirdettet valláshoz, a hazához ragaszkodjék s ne tőljön fel holmi jöttrent szociálista agitátorok nagyhangú ígéreteinek, mint az elődeltől tanult gazdálkodási módhoz, mely sok esetben bizony a nyugati kultúrnépek által rég meghaladott álláspont. Mert sokat fejlődött ám a világ azóta, mikor még a mai gazdálkodó családok élel szántóttak-vetettek. Hány gazdasági rendszer felett ítélekeztet már azóta a tudomány: ez helytelen, az még helyes, de mindent szigorúan tudományos érvekkel támogat vagy dönt meg!

Az okszerűen gazdálkodó államok mezőgazdasági életében rendkívül fontos szerep jut a kísérleti állomásoknak. Vitás dolgokat eldöntenek, kérdésekre szakértői feleletet adnak (díjtalanul) s népszerű felvilágosítások keretében megismertetik a legfontosabb mezőgazdasági tudományos problémákat: a kísérleti állomások másik fajtája gazdasági termékek és cikkek vizsgálatát, ellenőrzését azokat valódiság és tisztaság szempontjából.

A gazdasági növények termesztésének körülményeivel a magyarországi növénytermelési állomások foglalkoznak. Tudjuk, hogy az éghajlat, a föld termesztés mindig befolyásolja a növények fejlődését. Más-más földnevelés és éghajlaton más és másféle növény tenyész szívesebben. A növénytermelési állomás főhivatása az, hogy talajelemzéssel, az éghajlati viszonyok megismerésével eldöntést, mely vidéken milyen gazdasági növény terem jobban. E csoportba oszthatjuk a debreceni dohánytermelési kísérleti állomást és a budapesti szőlészeti állomást. Az első a dohánytermelés és kezelése, a második pedig a szőlő feloldozásával foglalkozik. A szőlészeti állomás osztályokba különül, melyeknek élseje a szőlő életkörülményeit és betegségeit, másodikika a borászat eddig híderítetlen kérdéseit, harmadika a tudományos kísérletek gyakorlati hasznát vizsgálja.

Kisebbségben mozog a növényélet és kórtani állomás Magyaróvárott. A botanika és bakteriológia fejlődésével mindjában megismerük a növények életfolyamatait, bárha é téren

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt jartóssá teszi. NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatánál is a bőrt legmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kiparólgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

aránylag még ma is kevés amit tudunk, elég sikerrel gyógyítják már a növények életfolyamataiban beálló rendeltenségeket — betegségeket. Nagyban foglalkozik a cukorgyártás szempontjából rendkívül fontos cukorrépmagvak vizsgálatával. E magot óriási mennyiségben szállítják külföldről. Jóságát kísérletezés útján a növényéleti állomás dönti el. Hányszor felszólalt már az állomás vezetősége a répmagvak importálása ellen s gazdáinkat a magvak irthon való termesztésére biztatta. Milliókat nyernének, ha gazdáink megfogadnák az okos tanácsot.

A fásítás kérdésével az erdészeti kísérleti állomások foglalkoznak. Központjuk Selmecbánya. A rovartani állomás a kártékony rovarok ellen való védekezéssel foglalkozik. Már is szép eredményeket ért el a sáskaitással, bár sokféle megnehezítette munkáját népünk tudatlansága és ellenszenv.

Az állattenyésztés körébe vágó kísérleteket a budapesti állat- és takarmányozási állomás végzi. Megállapítja a különböző takarmányok tápláló értékét, még pedig meglehetősen bonyolódott kísérleti eljárásokkal, de mindig a legújabb tudományos nézeteknek megfelelően. Ide tartozik a tejkísérleti állomás Magyaróvárott és a gyapjuminősítő intézet Budapesten.

A szennyvizek tisztításával foglalkozó intézet elsősorban a haltenyésztés érdekeit szolgálja. Fontos szerep jut neki közegészségügyi tekintetben is.

Utolsóként a szeszkeszleti állomást hagytam, mely a szeszpar szolgálatában áll. Bizony a szeszpar terén is nagyon hátra vagyunk. Német, Franciaországban már a középbirtokosoknak vannak szeszgyárak, nálunk még a nagybirtokosok nagy része sem dicsekedhetik velök. Rézint sajnálják földbirtokosaink a vele járó fáradságot, másrészt meg nem akarnak „iparosok” lenni. Pedig hallgassuk csak, mit mond Dr. Doby Géza ismert szaktekintélyünk a szeszgyártásról: „gazda érdeke itt kettős; nemcsak burgonyáját, kukoricáját és egyéb keményítő vagy cukortartalmú termékét értékesítheti sokkal jobban, hanem szeszgyárának melléktermékével, a moslékkal állatállományának értékét is növeli s ezzel még számos egyéb haszon is jár, miáltal a szeszgyár és a gazdaság érdekei szorosabba fűződnek.”

A mezőgazdasági kísérleti állomások munkájához hozzásegítenek a vegytisztítási és magvizsgáló állomások, melyek kötelessége a gazdasági termékek és cikkek megvizsgálása, vajjon azok tisztaság és valódiság tekintetében megfelelnek-e a követelményeknek? A magvizsgálók főleg a gazdák által vásárolt vetőmagvak jóságát, a műtrágyák összetételét kutatják. Teszik ezt pedig valóban oly csekély díjért, hogy mindenki igénybe veheti segítségüket. Kiegészítik működésüket az ország minden nagyobb városában alakuló élelmiszervizsgáló állomások, melyek hatóság felügyelet alatt állanak, illetőleg annak szolgálatában. Égető szükség van rájuk! Külföldön, hol ilyen állomások százával találhatók, a lélkismeretlen kereskedők nem etethetnek meg a közönséggel élelmiszer gyanánt sokszor a szervezetre bizony igen káros anyagokat. Aztán törvényeinknek is szigorubbaknak kellene lenniök, mert igazán neveteges, hogy egy cukorhamisító kereskedőt 50—100 koronára ítéljenek, hiszen kárát három-négy nap alatt behozza végőm. Hasonló esetben Németországban az illetőt egyszer s mindenkorra megvonták az árusítási engedélyt.

Órömmel halljuk, hogy városunkban, is keletkezésében van élelmiszervizsgáló állomás; alapítá-

sának kérdésével foglalkozó iratok már a miniszteriumban vannak jóváhagyás végett.

A földtani és a meteorológiai intézet közvetve szintén segít mezőgazdáinknak. Az előbbi hazánk talajviszonyait tanulmányozza, az utóbbi pedig időjárásra vonatkozó következtetéseket nyújt.

Rövid összefoglalásban ezekben tájékoztatam mezőgazdáinkat gazdasági kísérletgyűjtemény legfontosabb szerveiről, melyek — valjuk be — gyermekkorukát élik még. De hát ennek magunk vagyunk az okai. Ha gazdáink átlátják ezen intézmények rendkívüli fontosságát, gyakrabban felkeresik kérdéseikkel, úgy kísérleti állomásaink kutatási tere és anyaga bővül, szakembereink mindig többet tanulnak, melyet adott esetekben gyümölcsözteszhetnek mezőgazdaságunk hasznára. Igazi magyar tudományos intézetek ezek: a magyar föld terményeit vizsgálják, a magyar mezőgazdasági érdekeket vizsgálják, ha alkotnak nekünk teszik, ha sikert aratnak, a siker a mi dicsőségünk és hasznunk leend.

Kuthy István.

Szerkesztői üzenet

Czinbál Ferenc, bolton urnak Etyek. Ugy van. Maradjon csak, kérem, egyszerű bolton és ne üsse bele az orrát olyan dologba, amelyhez nem ért. Ne csináljon, kérem, zenebonát sem a községi házban, sem pedig a kath. iskolaszékben, mert ahhoz sem megfelelő képessége, sem megfelelő ízlése nincsen. A községi iskolai s egyéb zenebonában — jóakarattal tanácsoljuk, ne verje a cimbalmot, mert a körmére veszélyes lehet.

M. S. A riportszellemet újabb működésében örömmel állapítjuk meg. A jóakarát sokra képesíti az embert. Üdv!

Leányálmok

Férfitelondító kincsek — elbájoló szépségek — szerelmi varázslás s szerelmi táncolat —

melyik fiatal leány nem álmodta?

Hajdanában öreg vénasszonyoktól szerelmi italt vettek, manapság a fiatal lányok bölcsebben cselekedzenek s a legközelebbi drogériából, gyógyszer-tárból s illatszertárból

Zuckooh-szappant	Zuckooh-krémt
10 csomagolás 1.-kor.	közös. tubus 1.25 kor.
nagy csomagolás (4.áradék) 2.50 „	nagy tubus 2.50 „

vásárolnak.

Zuckooh-szappan s Zuckooh-krémt szépséget alkot mint a tavaszi gyöngyvirág, olcsó és gazdaságos a napi használatban, a miért is a szépséget szerke eszményképét képezi.

Fiatal leányok és asszonyok! Aki szép akar lenni, az csak Zuckooh-szappannak hódoljon, aki különös szép akar lenni, az Zuckooh-krémet is használjon.

Ne halaszd, ne kétkedj!
Ne ayogod, ne pihenj addig míg
Vágyalok célját el nem értekt,
Különböző zsemor végti mered:

Be nem telje-sült óhajok!

Valódi kapható Székesfehérvárott STEINER BELA drogériájában.

Anyakönyvi statisztika.

1909. július hó 31-től 1909. augusztus hó 7-ig.

Születés. Született: 9 törvényes fiú, 11 leány, 1 törvénytelen fiú, 1 leány, 0 halvaszületett törvényes fiú, 0 leány, 0 törvénytelen fiú, 0 leány. Összesen 22.
Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 3 törvényes fiú, 7 leány, 7 éven felüli 5 férfi, 5 nő. Összesen 20.
Eszerint a születés a halálozást 2-vel mulja felül.

Meghaltak:

Adamka József r. k. járásbírósi biztosító 45 éves, Alsókirálysor 25. — Német János r. k. 16 évesi Szt. György-kórház. — Bogrnár Mária r. k. 6 hónapos, Csonka-u. 7. — Németh Gizella r. k. 3 hónapos, Selyem-u. 26. — Skalka Jánosné, Gyadek Jozefa r. k. 45 éves, dv. lakház. — Ács Jánosné, Varga Erzsébet ref. 36 éves, Szt. György-kórház. — Bonár Borbála r. k. 4 hónapos, Kertalja-u. 66. — Hericz Károly r. k. 1 hónapos, Könyök-u. 2. — Terbe János r. k. napsz. 47 éves, Szt. György-kórház. — Schöber Gyula r. k. megyei íktató 46 éves, Horog-u. 2. — Csákbérenyi Nagy Julianna r. k. 17 hónapos, Széchenyi-u. 164. — Rózsa Anna r. k. 4 hónapos, Erzsébetligetsor. — Raab Gábor izr. kereskedelmi utazó, 52 éves, Pécs. — Gyura Ferenc r. k. 2 éves, Felsőkirálysor 29. — Hojer Jánosné, Szőlősi Ágnes r. k. 68 éves, Alsókirálysor 4. — Özv. Antal Györgyné, Storz Erzsébet r. k. 76 éves, Szt. György-kórház. — Virág Jánosné, Arany Julianna r. k. 22 éves, Sziget-u. 23. — Brunner Magdolna r. k. 3 hónapos, Major-u. 8. — Selymes Mária r. k. 8 hónapos, Sarló-u. 18. — Úrge József r. k. 1 éves, Színház-u. 2.

ROPS

biztonsági gyorsfőző
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul — elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasáru- és háztartási cikkekkel árusító üzletokban.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.
Képes prospektust ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részvénytársaság
BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/69.

Helybeli elárúsítók:
Knazovitzky Elemér, Krén Ignác, Róth Sándor,
Schlammadinger Gyula, Burg Herman és
iff. Ditmár József.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házbán mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis **Schiebt szarvasszappannal** tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tisztaság és ment minden káros koverétől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségesítetik.

Ujabb rendszerű kocsik!

HIRTLING PAL
KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár Raktár: Simor-utca 35

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges — — — műhelyemet. — — —

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

ZILZER MANÓ
férfi-, nő- és gyermekruha-raktára
Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle **férfi-, nő- és gyermekruhák** ugyszintén **papi öltönyök, Ferenc József-kabát, köpenyek (havelok) bőrkabátok, utazó bundák, raglán-felöltők, kabátok.**

VÉDJEGY.

FIGYELEM!

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK VALÓDI ÁRUSÍTÓI ezen védjeggyel ismerhetők fel.

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK VALÓDI ÁRUSÍTÓI ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM! Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.
varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2. SZÉKESFEHÉRVAR.

HIRDETÉSEK
jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

KOVALD PÉTER ÉS FIA
cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőlet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Falvy Ferenc Székesfehérvár, Kossuth-utca sarok

vette át a képviselőlet és a gyár rendes áraiban vállalja az **uri-, nő- és gyermek-öltönyök, alszítő és baltorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és vég-árúk, szőrmék sítiek vegytisztítását és festését.**

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérenműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulataiba és figyelmébe ajánlja a képviselőlet és számos megbízatást kér

Kovald Péter és fia cég.

Székesfehérvári utmutató.

Fűszer:

FLITS PÁL FIA
fűszer és csmege üzlete
Náder-utca 4.

SZIGETHY TESTVÉREK
Rögzvetlen kávébehozatala és
fűszer csmege kereskedők
Kossuth-utca.

IFJ. TÖGLGYULA
festők és cement
főraktára.
Városház-tér 1 sz.

**Keresztény
fogyasz. szövetség**
Szűgyény Marich-utca.
Fiók üzlet Zámoly-utca.

BRUZA GYÓZÓ
fűszer, festők és liszt ke-
reskedő
Széchenyi-utca 58 sz.

HERMANN MIHÁLY
fűszer és liszt keres-
kedő
Tobak-utca 2 sz.

KOVÁTS ISTVÁN
fűszer és liszt keres-
kedő.
Palotai-utca 15 sz.

KÜMMEK KÁROLY
csmege, fűszer és liszt
kereskedő
Rákóci-utca 7 sz.

Noszkó Horváth Gyula
fűszer, liszt és borkereskedő
Halász-utca 10 sz.

Hus:

FLEISCHER MÓR
mészáros mester
lakola-utca
Marháhus.
1 kgr. l. r. leveshus 28 kr.
11. 24
pörkölt és gulyás 24
felsől rostélyos
és hátszín 28
Borjúhus.
1 kgr. combja 38 kr.
1. vörös 34
1. eleje 30

ASZTALOS GYULA
hús, szalonna, zsír és egyéb
hentes áru üzlete
lakola-utca 6 sz.

HAMMER IGNÁZ
hús, szalonna, zsír és egyéb
hentes áru üzlete
Üzlet: Palotai-utca 24
napi piac: Szűgyény
Marich-utca.

Cukrász:

BINDER GYULA
Városház-tér 5 sz.

Sütők:

CSERNYAY VILMOS
sütődeje, naponta friss
Graham kenyér kapható.
Palotai-utca 18 sz.

MOHAI FERENCZ
sütődeje naponta friss
sütemény kapható
Simor-utca 33 sz.

Divat:
Keresztos Zsigmond
divat áruháza
Városház-tér.

Knazovitzky Béla
kamurai szállító, kalap, cipő,
úri és női divat különlégsé-
ségek nagy raktára. Szabott
árak.
Náder-utca.

FALVAY FERENCZ
úri és női divat
Kossuth-utca.

KOVÁTS ANTAL
úri és női divat
Városház-tér.

ALMÁSSY ISTVÁN
férfi divat üzlete
Városház-tér.

VARGA ISTVÁN
női szabó műterme
Náder-utca 7 sz.

ORSZÁGH IMRE
női szabó
Náder-utca 3 sz.

**Singer Co. varrógép
reszvénytársaság**
ajánl. eredeti varrógépeit
Bognár u. 2 sz.

Rehorska Vilmos
műfészt és vegytisztító
intézet.
Üzlet: Háltér 1.
Telep: Tobak-utca 21 sz.

NOLL NÁNDOR
műfészt és vegytisztító
intézet
Városház-tér

PAPP KÁROLY
utóda Szlatkovszky József
műselyem festő vegytisztító
intézet
Üzlet: Városház-tér 5 sz.
Telep: Palotai-utca.

AUERBACH JÓZSEF
mosó intézete
Jókai-utca 10 sz.

NAGY IGNÁZ
mosó intézete
Lakatos-utca 10 sz.

Férfiszabók:

KISS ANTAL
Kossuth-utca 4 sz.

FAZEKAS LAJOS
Kossuth-utca 13 sz.

WEIHINGER LAJOS
Kossuth-utca 18 sz.

Bognár és Kristóf
polgári és papi szabók
Rákóci-utca 2 sz.

Cipészek:

HÁRY GYULA
anatómiai cipész üzlete
Budai-ut 28 sz.

KOVÁTS JÓZSEF
Kossuth-utca 5 sz.

NÉMETH SÁNDOR
Kossuth-utca 4 sz.

POLLÁK REZSŐ
férfi és női cipész
Náder-utca 7.

RÉDEI GÉZA
Kossuth-utca 15 sz.

Sándorovits testvérek
úri és női cipészek
Saa-utca.

VIRÁGH I. FERENCZ
Simor-utca 2 sz.
úri és női cipész.
Saját készítményű cipő
raktár.
Megrendelések pontosan
eszközöltetnek.

Kalapos:

DITTRICH EDE
férfi kalap üzlete
Szűgyény Marich-utca

Fürdő:

ÁRPÁD-ÜRDŐ
Kossuth-utca.

Különlék:

PETE GYULA
fényképész
Várkor-ut 28 sz.

KLÖKNER PÉTER
cs. és kir. udvari könyv,
zenemű, papír és fényké-
pező cikkek kereskedése.
Náder-utca.

KUBIK LŐRINCZ
könyv és papirkereskedő
és könyvkötészete
Náder-utca.

HEILMAN SÁNDOR
könyvkötészete
Szent Imre-utca 1.

HEIN MÁRTON
hangszerkészítő
Kossuth-utca 2 sz.

Schnetzer Nándor
üveg, porcz. épület üveges
Szűgyény Marich-utca 5 sz.

PAPP LÁSZLÓ
vaskereskedő
Szűgyény Marich-utca 1.

KNAZOVITZKI ELEMÉR
vaskereskedő
Náder-utca.

PAPP SÁNDOR
szij és nyereg gyártó
Náder-utca.

IZINGER KÁROLY
szijgyártó
Bank-utca

KÜMMEK BÉLA
mű és kereskedelmi
kertesze
Kossuth-utca.
Telep: Kert-utca.

IFJ. LERF FERENCZ
mű és kereskedelmi kertész
Palotai-utca.

NEUBARTH LIPÓT
órás és ékszerész
Náder-utca.

BAKOS JÓZSEF
kádármester
Malom-utca 6 sz.

BOHN ALAJOS
kefekötő
Bank-utca 6 sz.

PERCZ IMRE
esztérgályos
Simor-utca 27 sz.

KOVÁCS GYÖRGY
kocsigyártó
Fazekas-utca.

GERVEIN MIHÁLY
kovácsmester.
Készít mindennemű új és
divatos kocsikat.
Vörösmarty-tér 1.

KÖNIG KÁROLY
kőműves és kőszőrűs
Városház-tér.

KÖNIG JÓZSEF
kőműves és kőszőrűs
Kossuth-utca 7.

**Vendéglők és
kávéházak:**

BARNAI IGNÁZ
Magyar Királyhoz címzett
kávéháza és szállodája
Náder-utca.

FÉKETE GÉZA
„Otthon kávéház“
Mozi.
Kossuth-utca 17 sz.

Özv. Emhecht Gyuláné
Dréher féle sörcsarnoka
Bank-utca 1 sz.

RÉDEI VILMOS
Vörösmarty kör
vendéglő tulajdonosa
Kossuth-utca.

Zichy-liget kioszkja
Május 1-én megnyílik.
Naponta elsőrendű zenekar.

GÁRDOS ZSIGMOND
„Korzó kávéház“
Náder-utca.

OBERMAYER IMRE
vendéglős
Lakatos-utca 3 sz.

HEGYI JÓZSEF
Színházi sörcsarnok
Náder-utca.

IFJ. HÉJJ IMRE
Arany Ponty
vendéglős
Háltér 3 sz.

IFJ. HÉJJ FERENCZ
kálozi vendéglős
Tolnai-utca 2 sz.

HORVÁTH MIHÁLY
vendéglője kítőnő borok s
pontos kiszolgálás
Tobak-utca 7 sz.

KUNTLER JÓZSEF
beszálló vendéglős
Palotai-utca 33 sz.

VINKÓCZY KÁROLY
beszálló vendéglős
Vásár-tér 36 sz.

Építők:

SZABÓ JÓZSEF
építési irodája
Várkor-ut 43 sz.

JÁMBOR ISTVÁN
kőműves és ácsmester
Vasar-tér 22.

Vanka Testvérek
ácsmesterek
Palotai utca 71 sz.

Kszantner és Pintér
testvérek
építési vállalkozók
Felsőkirálysor 49 sz.

STREIT JÓZSEF
ácsmester
Palotai-utca 57-59 sz.

Ifj. Steszkal Ferenc
okl. kőműves mester és
építési vállalkozó
Szűgyény-utca 2 sz.

MARCO DEMARKO
beton és mozaik készítő
Kert-utca 7 sz.

PEHARKERANDRÁS
építési vállalkozó
Csonka u. 9 sz.

Asztalosok:

NAGY JÓZSEF
épület asztalos
Széchenyi-utca 24 sz.

NYÁRY GYÖRGY
kamurai szállító
épület és mű asztalos
Felsőkirálysor.

FÜSTÉR LAJOS
mű asztalos
Megyeház-utca 15 sz.

KUTI MÁRTON
épület és butor asztalos
József-utca 2.

TOMAN JÁNOS
mű butor és épület
asztalos
Háltér 19 sz.

BODA GYULA
épület és butor asztalos
Lövölde-utca 12 sz.

GERBÁN ISTVÁN
kárpatos
Jókai-utca 4 sz.

Lakatosok:

WÖLCSZL JÁNOS
géplakatos
Bástya-utca 8 sz.

KILI JÁNOS
épület és műlakatos
Úsz-utca 21 sz.

WELTZEL LAJOS
épület; gép és vízvezeték
szerező
Vásár-tér 5 sz.

KOVÁTS JÁNOS
géplakatos műhelye
Háltér 9 sz.

Festők:

GERLITS JÓZSEF és FIA
szóbabfestő és mázoló
Jókai-utca 2 sz.

Schmölzt László
cim-, szóbabfestő és
mázoló
Vásár-tér 17 sz.

GÜNSBERGER KÁROLY
cim és szóbabfestő
Háltér 9 sz.

GUTMANN L. ÉS FIA
szoba, cim-cimer és fanemű-
festő.
lakik Kégl György-utca 7.

Temetkezés:

HERMANN KÁROLY
ÉS TÁRSA
„Kegelet“ temetkezési
vállalat
Kossuth-utca